

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifushebligā augstā Keisara wehlešanu.

27. gada-

gahjums.

Maksa ar peesubstīšanu par pasi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85

Maksa bes peesubstīšanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " —
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55

Mahjas Weefis usahk weentreif pa nedetu.

Mahjas Weefis teel isdotis sestdeenam
no plkst. 10 faktot.

Maksa par fludināšanu:
par weenas flejas smallu rakstu (Petit)-
rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda cenem,
maksā 8 lap.

Medakija un espedizija Rīgā,
Ernst Plates bilšu- un grahmatu-dru-
latavā un burtu-lecturē pee Pēterā
bārnizās.

Mahditāts. Saunotāhs sīnās. Telegrafa sīnās. Gelfshemes sīnās. Rīga. Par Walleh prahweilu Kurfferu Bīdseme. Lejas-Kursemē. Lēpāja. Sgaunu semes muišneeku landtogs. Pēterburga. Bobruiska. Čeršona. Dlonēza. Penja. Kowlasja. — **Ahrsemeš sīnās:** Bābzija. Anriša. Anglija. Ēģipte. Seemel-Amerita. — Par sīngu topšānu, ihpāšhi par wīnu sīlimbahm. Šchodeen bagatš, rihtā nabagš u. t. pr. — **Peelikuma:** Aisfodsinatš jeb fadēhs lūgš. Graubi un seeti.

Par sīnu.

Teem lastitajem, kas gribetu „Mahjas Weefi” us nahkamu pušgadu, t. i. no 1. jūlija lihds 31. dežembrim, apstellet, tē sīnoju, ka tahdas apstelleschānās lahprabht peenemu. **Makšahs** par to pušgadu: kad pa postī japeesuhā **ar** Peelikumu 1 rbl. 25 kap., **bes** Peelikumu 85 kap. — **Kas** tēpat Rīgā sawu lapu grih fauemt, teem makšahs **ar** Peelikumu 90 kap., **bes** Peelikuma 55 kap. **Awīschu** apstelleschānās un fonemschānās weetas paleel tahs pašchās, kas gada cešahkumā bija usdotas.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefi” ihpāšheels un atbilooschāis redaktors.

Jannatāhs sīnās.

Zehfš. No tureenās mums peenahzīs schahds rakstš: Rahds wahrdš par Zehfu draudšes Rāntu kapšehju. Preeksch minetas kapšehjās tīla preeksch septīnpadsmīt gadeem lahdas trihs puhraweetas leels tīhroma gabals, weenu werši no Zehsim, pašchā Raunas leelzeta malā, pirkts un kapšehā 25. jūlijā 1865. gadā pehz eerastās wihšes eeswehtita. Schinīs pagahjuschōš 17 gaddš jaw tanī kapšehā dāudš mihloti miruschī us mihschīgu dufu guldinati un pati kapšehā ar daschadeem eeksch- un ahrsemeš tokeem un puķu krahmeem apstahdita. Daschī kapi ir ar glihteem afmina un tichuguna krusseem isgresnoti, tā ka preeks paškatitees.

Tomehr ar noscheblošchānu japeemin, ka ne wifī kapi tā peeklahjigi apkopti. Utrodahs pa stāpāhm tahdas kapu weetas, kur no tā laika, kamehr lihks glabats, wairā gadšs neweens zilweks naw peelzīs roku. Tā par peemehru atrodahs kahdi trihs kapi 1 lihds 2 pehdās apakšč lihdsenas semes eeslihkuschi un kur tīl tas isgahsees krusšs rahda, ka tai weetā kahds mironš glabats. Tos kapus nemas negribu peeminet, kuri tīl ar lihdsenu semi stāhw un us kureem nekahds eekalnitis naw redsams.

Gan sīnams, naw katram pakāpalizejam tā eespehja, sawu mihlotu aisgahjuschi kapus isgresnot, tomehr buhtu wehlejamš, ka tee preeksch-neekt, kureem par to leetu sīnāschāna, ruhpetoš, ka eekrituschī kapi tīktu dāudš mas peekopti. — **Waj** tas nebuhtu walstš jeb pagasta peenahkums to us wīspāhriku rehkinumu līkt isdarit? Zīf man sīnams, tad daschās draudšes teel preeksch tam ihpāšchās deenas noliktas, kurās kapšehā apakšč pehrminderu usraudšchānās aplojama. Pee Smiltenes un Umurgās kapšehā is cetaitas kapu-fargu mahjinas.

Beidsot newaru nožestees nepeeminejīs lahds nedarbus, kas pee scho rindīnu rakstītaja tehwa kapa Rānta kapšehā pašrahdāt. **Peel** gadā augusta mehneji bij no us kapa buhdamās glahses puķu pušchīs (zekuls) isweests un pati glahse panemta un aīnēsta. Scho pawājaru usgahju, ka weena puķe, tā nosauktā „Tiger-lilje,” kura gan peezus gadus us kapa seedejusī un angusi, isnēmta. Tagad pat atradahs pirmo gadu us kapa lahds roschu krahmīnisch, kusch pilns pusplankuschēem pūmpureem stāhweja.

To laikam lahds kabhigs zilweks eewehrojīs un no pašchā krahma widus tos smukalos tšchetri pūmpurus norahwīs, deenās no 20. us 22. jūnijū. Zaur scho rakstu es it laipni sawus draugus un nahbūrgus luhdsu, waj nebuhtu eespehjamš kahdu peekert, kusch no jebkura swebchā kapa kahds puķe seedus peefawīnāhs. — **Tahdam** es tad nekawetos parahdit tā sagtas roses dsek. **C. Weidenbaums.**

No Aprīteem. Šchodeen bij 25 gadi, ka muhsu dsimtekungs barons v. Nolcken, schē Aprīkōš atnahza. 25 gadus mehš abi diwi apakšč wina efam dšihwojuschi un wina deenēstā strahdajuschī. **Bet** ak, schī preeka-deena palīfa par behdu-deenu, jo slepawu rokas muhsu leeklungu ir eewainojuschās, un kad mehš schodeen gahjam us muischu, grihedami sawu mihlo kungu apfweizinat, muhsu sīdis bij no behdahm aisgrahbtas un muhsu azīs pilnās ar ajarahm. **Lai** gan muhsu kungs wehl zeeti gut, tomehr muhs līfa faukt eekschā un ar mihligeem wahredeem muhs apfweizinaja un turklahht ar naudū apdahwinaja. Kad pee goda-malkites muhsu eewainota kunga wefelību usdšehram, tad turklahht fawās sīdis Deewa luhdsam: lai tas wischebligais Tehws debesīs atkal dšeedina, kur slepawās rokas ir sītuschās. — **Lai** muhsu Bestitajš Jēsus Kristus eepreezina muhsu mihla kunga apbehdinato sīdi! **Lai** gan schoš swebklus ne-

warejam swebhtit, tā sīdis gribejahs, ar preeka-afarahm, bet ar behdu afarahm, tomehr z ram, ka wehl ilgu laikū sawam jaunam kungam tīl pat usizīgi warešim klausit. **Kā** 25 gadus wina tehwan. (Latv. Aw.)

Peterburga. No dāudš pušehm nahl sīnās par daschdaschadeem pluhdeem, wehtrahm un krusfās negaišu. Tā par peem. mājā mehneschā beigās Gurjewas pilsehtā (pee Kaspījas jūhras) nejahuschī nakti usbruka breefmigi pluhdi: bij fagehles leels deenwischwafaru wehjšch, kas uhdēni ar tahdu joni fadsina pa wifū pilsehtu, tā ka tas us eelahm bij 2 arschinas dšīsch. **Postš** un breefmas besgaligas. **Šlahde** sneedšotees us miljoneem rubku. — **Kasānā** 9. jūnijā plosijahs leela wehtra, no kahdas bārnizās nogahsdama selta krusu. — **Uf** Wolgās upes sībēns eespehra kahdas barkas mastā, tā aīdēgahs un isputinaja 2 muzās rizinus eekas. — **15. jūnijā** Harkowas-Ujowas dšelschschch zaur pluhdeem tīla apstahdētš, tā ka braukšchāna bij kaweta wefelās 2 deenas.

Tjumena. **Birmais** arestantu lūgš, kas scho-gad ar 690 aīfuhhtitahm un to familijahm isbrauzā uf Tjumenas, 23. mājā pehz 8 deenas braukuma nonahza Tomškā. **Arestantu** stāpā atradahs: 91, kas noteeefati us foda darbeem, to stāpā 30 feeweetes. **No** laba prahhtā arestantus pawadīja 112 pee-auguschī un 114 behrni.

Telegrafa sīnās.

Peterburgā, 23. jūnijā. Uguns Arlabijas teatri iszehlahs ap plkst. 2 pehz pušdeenas un pušstundas laikā pahrehma wīju teatra namu. Uguns zehlahs pehz nōdeigtas prowēs; zaur to, wehl nesīnams. **Sadega:** wifās dšlorazijas, gardērobes un data musikas rīhtu. **Šlahde** 400,000 rbl. **Alteeri** isglahba kailo dšihwību. **Trihs** ugunsdšehseji gruhht eewainoti.

Geschiedemes finas.

Ufas Baldofham Senatam. Muhju Deewa meera dufofchais nepeemistamais Tehws, Keisars Aleksanders II. bija sawa nepeekufuscha ruhpiha par tautas lablabfchanos greefis sawu usmanibu us galwas-naudu speedumu preefch nodofchanu malfajofchu kauschu lahrtahm un finansministrim pawehlejis nemt preefchlikumus pahrdomaschanā nodofchanu atzefchanas deht, kuras walsts mantai par labu pehz dwehfetu flaitka sistema (fastahdijma) teel nemtas un isfinat zitus walsts eenemfchanas awotus.

Kad tagad finansministrija preefch fchi noluhla isstrahdati preefchlikumi Walstspadome tikufchi pahrbauditi, tad Mehš pawehlam:

1) Gesahlt ar galwas-naudu atlihdsinajumu no 1883. gada fahlot un pabeigt fcho pahrgrosibu pamastinam kahdu gadu laikā, tani mehra, kur jauni walsts-eeemfchanas awoti tikufchi isfinati un

2) nemt nodofchanas no 1. janwara 1883. g. fahlot: a) galwas-naudas nodofchanas no mestfchanineem (pilsfoneem) krona kafei par labu; b) galwas-naudas nodofchanas no teem pee pagasteem (walstim) pceralfiteem, bes semes efofcheem semneekem un muifchas-laudim (peelikums pee semneeku likumu 147. art. 2. preefchim. no 19. februara 1861. g.) un c) galwas-naudas nodofchanas no semneekem, kas no muifchu ihpafchneekem par dahwanu dabujufchi to zeturto daku semes dafas no augstaka jeb nofazita leeluma us weetigu Leelkreewu nofazijumu 123. art. un weetigu Masfkreewu nofazijumu 116. art. pamata.

Nahlofcha 1883. gada finansministrim zaur Walstspadome sawi preefchlikumi par lahrtibu preefch galwas-naudas pamastinam uszefchanas no zitam nodofchanu malfajofchu kauschu lahrtahm, ka ari par teem walstsnodofchanas awoteem, zaur kureem tahs walsts-mantai zaur fcho nodofchanu tagad eenahlofchas sumas war tilt islihdsinatās, jaleel mums preefch apstiprinafchanas preefcha.

Baldofchais Senats nelawefees wajadfigos folus fperit preefch augfcheja ispidifchanas.

Uf originala stahw no Wina Keisara Majestetes pajcha roka rakstis: „Aleksanders.“ (Widf. gub. aw.)

Rigas un Jelgawas biskaps Donats apzelo tagad sawu eparkiju.

Rigas fuhrmanu fawstarpigas palihdsibas beedriba isrihloja pagahjuscha fwehtdeenā 20. junija fch. g. sawu pirmo isstaigajumu satumos us Rihfch-efara-malu. Kas pee fcha satumurihlojuma ar filtu jirdi nehma dalibu, tas gan ar fewifchku preeku buhs te noluhlojees us teem wihreem, kureem lihds fchim bij laiks, tikai zitus drihs us dahreem, drihs us fabeedribahm, drihs us satumeem, drihs us ziteem kopigeem darbeem nowest, bet paschi ikreis palika ahrpufe stahwot, waj greefahs atpakal, nu paschi reis til pastahwigi bij stahdinajufchees, ka tee pa fchahdu zetu sawu meesu un garu wareja dabut peenahzigi atspirdfinat, kur agraki daudsinaja, ka fchee wihri esot ne wijai smalki pret publiku, tur tagad parahdijahs paschaisleedfiba un deefgan smalkas juhtas per sawas jaunahs beedribas un wina pirma rihlojuma laba goda ufturefchanas. Kur wini fenaki jutahs tikai zitu kalpi un pawehlu ispiditaji buht, tur tee tagad zehla draudfibas un weenibas jaites ar ziteem brihweem wihreem un baudijs publika pastahwigu wihru usflatu un zeenifchanu. Kur wineem agraki pahrmeta, ka wini nesinot un ari

nedfenotees sinat apfahrtnes zetus un geografiju u. i. pr., tur tee tagad parahdija meleschanas un atrafchanas dsinibu sawa kopigaja isstaigajuma. Kur wini lihds fchim sawa braufchana bij tikai zitu rihlofchanai un eerahdifchanai klauifjuschi, tur tee tagad paschi rihlojahs un palahwahs us wadoneem, ko paschi is sawa widus bij zehlfuschi. Utgahdinajotees us Rigas fuhrmanu fahlfuschos fabeedribu un us fcho winu pirma isrihlojuma jauko iswefchanu, waram til winus firfnigi apfweizinat winu jaunā fahlumā un us winu labu nahlamibu zeret.

— a — s.

Pahrdaugawas Latw. labdarifchanas beedriba, kuras beedru flaitks beidsamajos pahri mehnefchos, kamehr ta nu atkal atjaunoti fahlfuse darbotees, jaw us 80 pawairojees, pagahjuscha fwehtdeenā isbrauja us Olaini, kur lihds fchim wehl nekahdi beedribas rihlojumi nebij pasifstami. Jautras runas un wairalbalsiga dseeda-fchana no beedribas jautka forā, pusfchloja fchos fchihš beedribas pirmos satumu-preekus. Bet zil lihgsmi fchi beedriba ari fagatawojahs us fcho isbraukumu, til daudf pretibas tai tika no zitam pusehm parahditas. Tornakalna palihdsibas beedriba winai par spihri rihloja tai pascha deenā ari sawu til drihso otro isbraukumu satumos us Dofli, un gahja gar winas logeem garam ar loti mas kauschu, tomehr bungodami, ka waj ausis plihst. Brahti, kapehz tahda spihfiba un flaldifchanahs? Bei ne-apniksim preefch labas leetas ar flaidreem lihdsleekem kreetni zihnitees, gan ir mehš tad reis tiksni stipri un pastahwigi — ka weens wihrs. — a — s.

Pawafaras beedriba, ka „B. W.“ sino, isbrauja fwehtdeen 13. junija us Minascheem. Ta bija pirma reise, kura kahda Latweefchu beedriba satumus isbrauzot usnehma til tahlu juhras zetu, jo Minaschi ir kahdas 120 werstes no Rigas, Widfemes juhrmalā un us Latweefchu un Igaunu semes robeschas. Satumu deht ween gan Pawafaras beedriba nebuhtu til tahli braufuse, ja tai nebuhtu bijis ja-ispilda pee tam zits nopeetnaks usdewums. Minaschos nomiris un tureenes kapsehta paglabats fchihš beepribas dibinajais un lolotais, winas pirmais preefchneeks Kristijahns Bange un us fcha wihra kapa pateiziga Pawafaras beedriba bija nospreeduse uszelt peeminelli, ko fwehtdeen ari isdarija. — Pee fchi tahla isbraukuma pa juhru Rigas publika peedalijahs leelifka flaitā, jo braufchanas malka bija loti lehta — tikai weens rublis un zita atgahijuma, preefch tahda isbraukuma newar tikdrihs zeret. Isbraukums no Rigas notika pehz pulkste 3 fwehtdeenās rihā us diwi lugeem. Bet kad Wihlgrahwi us weena kuga leels pulks Sarklandaugawefchu dalibneeku uslahpa un tas tika par daudf pahrpildits, ka newareja wairis drofchi braukt us preefchu, tad wehl treschais kugis bija janem palihgā. Masos kowektus neeewehrojot, jafaka, ka braufchana tā turpu, ka atpakal, isdewahs toti jauki un juhra til rahma ka reti. Jafaka, ka fchahds tahlaks isbraukums pa juhru atstahja pee teem ihpafchi labu eefpaidu, kuri pirmoreis mehrija til garu uhdens zetu. Kugi nobrauja tikai pehz pusdeenās Minaschos un teem bija labs gabals no malas ja-apstahjahs, tadeht ka tur juhrmala loti jella, un laipnee Minaschneeki iszehla jautros weefus malā meijahm ispusfchotās laiwās. Kad isbrauzoji bija atpuhtufchees un ar lihdsatwesto pahrtiku atspirdsinajufchees, tad wisi dewahs us kapsehtu, kura atrodahs kahdas 1½ werstes no Minascheem, Salazes zeta malā, preefchu meshā us loti fmiltaina pakalna un naw nezil leela. Wifa

kapsehta pildijahs laudim, jo ari tureenes apfahrtjee eedfihwotaji — Latweefchi un Igauni — leelifka flaitā fanahlfuschi. Wisi fasproubahs ap nelaika Banges kapa, us kura Minaschneeks Mikelfona L. bija laipni lizis jaw eepreefchu preefch peeminella usmuhret pamatu. No Rigas lihdsi atwestais peeminellis, kufsch fastahweja is diwi datahm — apafschaja data bija fantaini nokalts semes almins un wirsdaka flihpets un pulcerets Sweedrijas almins — tika ahtri uszelts un nostiprinats. Uf peeminella stahweja seltiteem raksteem: „Kr. Bange, dsimis 16. augustā 1821., miris 28. oktobri 1879. Rigas pawafaras beedriba sawam dibinatajam.“ Salazes mahzitajs bija tizis lubgts us peeminella eefwehtifchanu, bet ne-atnahja, tadeht eefwehtifchanas zeremonijas bija ja-isdara bes mahzitaja un tas notika ihsti jauki ar fchru musiku, ihpafchi preefch tam fageretahm un drukatahm dseefmahm un runahm, pee kam pastarpahm lihds-atbraufuschais dseedataju foris sem Zilinskij kowadifchanas ari dseedaja us balsim. Pirmo runu tureja Pawafaras beedribas preefchneeks Leelnej lungs, kura bija wifada sinā flawejama. Pehz wina runaja Knube un Zilinskij lungi. Wifas fchihš trihs runas nahja no runataju firds un gahja pee klauftaju firdim. Ari Igaunu waloda tika ihja runa tureta, pehz kuras D. Sarin L. runaja firfnigus wahrdus un G. Bange kgs pateizahs nelaika pakalpalikufcho wahrdā par nelaikam parahdito godu. Ar to wifa zeremonija beidsahs un milngais publikas flaitis gahja us Minascheem atpakal, kur wehl kahdas pahri stundas jautri padanzojahs. Tad Rihdeneeki fchlihras no Minaschneekem, ihpafchi fageretu un drukatu atwadifchanas dseefmu dseedadami, un pirmdeenās rihā deefgan wehli pahrbrauja jautri un spirgti Rigā. — Par Minascheem pascheem jafaka, ka tee lihdsinajahs masam meestam ar glihtahm mahjahm. Minaschu eemihneeki ir turigi Latweefchi, tureem, ka man tika teikts, peederot pawifam kahdi 30 tahlbrauzoji kugi un leels pulks leellaiwu. Wini eefahlfuschi taisit alminu dambi juhra, kuru doma til tahli turpinat, ka kugi to waretu aifneegt. Ari preefchu spihleri jaw fahkti buhwet. Jerrams, ka Minaschi turpmal pahrwahrtifees par masu un bagatu Latweefchu tirdfneezibas pilschtinu. Ihpafchi peeminams wehl tas, ka Minaschos atrodahs pirma Latweefchu juhrneeku skola, kura zaur zeenijama Waldemar kga ne-apnikufchahm puhlehm dibinata un jaw ismahziju labu flaitu kreetnu Latweefchu juhrneeku.

Par Balkas prahwestu Kupfferu „Gesti Postimees“ pehz „Balt. Wehstnescha“ tulkojuma raksta tā: „Kahdas br.hnifchlas un jozigas domas dascham mahzitajam daschreis war buht, to leezina kahds raksts, kuru Balkas prahwestis Kupffers lizis nodrukāt Wahzu laikrakstā: „Mittheilungen und Nachrichten für die evangelische Kirche Russlands.“ Tajā rakstā prahwestis Kupffers domā, ka Igaunu un Latweefchu tautas daudf mahzotees. Tadeht esot wajadfigs draudfchu skolas pawifam isnihzinat un weenigi atstahst pagastu skolas. Ari pagastu skolas wajagot kahdu datu no mahzibu preefchmeteem atwest. Pagastu skolas pehz prahwestia domahm wajagot tikai mahzit lasit, rakstīt, tizibas mahzibas, drufku rehlinat un dseedat basnizas mehdijas. Ar to pilnigi peeteefot. Mehš nesa-protam, kur tahdas domas zetahs. Waj tad muhju laiks teefcham eet adschgarni, ka tahdi peeprahfijumi war rakstees? Wifs staidfahs us preefchu un nu us reis muhju laudis mahzotees par daudf! Tadeht draudfchu skolas esot

isnibjinajamas! Is draudschu skolahm pehz prahwesta wahrdeem isnahkot püsmahjiti zilweli, tadeht la tur ne-efot eefpehjams mahjischanos pa-beigt! Semes darbs teem efot par rupju, kas tur zauri gahjuschi, tadeht no draudschu skolu mahjelteem isnahkot dauds wasanku, kuru ta la ta ne-efot truhkums. No wasankeem pehdigi isnahkot Igaunu un Latweeschu Sozialdemokrati un wispehdigi nihilisti! Neds, kur gudriba! Al juhs nabaga draudschu skolas, kas no jums isnahl! Draudschu skolu weeta pehz prahwesta domahm wajagot sagataroschanahs skolas dibinat ar Wahju walodu un augstaku skolas naudu, lai nabagaku zilweli behni tajas ne-ekluhtu. Nu draudschu skolas nauda efot loti masa un tadeht dauds nabagakee teekot par püsmahjiteem, Tas ne-efot wajadfigs. Tahdi peeprahjumi ir til jozigi, la mums turpma par leetu wehl garaki jaruna. Mehs fakam, la tahdas greifas domas war tilai is ta isjeltees, la mums muhsu waloda negrib nekahda wihse atwehlet augstakas skolas, kuras draudschu skolu mahjibas taptu dabiga wihse turpinatas.

Widseme. Par Leelumpraweescheem un Leelwahrdeescheem. Lai gan weena pate mahjitaja draudse, bet katriis faws pagasts, tadeht ari ir katra pagasta pawisam sawadi ar fadsihwi. Munasim papreeschu par Jumpraweescheem. Pehz mana prahta leelabs, la Jumpraweeschi pulka wairaf pee attihstibas nahkufchi neta mehs Leelwahrdeeschi. Wisu pirms pahrunasim par muhsu basnijahm, la wini apkoj un la mehs Leelwahrdeeschi sawu. Preeksch kahdeem desmit waj wairaf gadeem atpafak Jumpraweeschi bij atsinufchi sawu Deewa namu par knapu. Tubdat weenprahjiti konventes wihri apspreda, to paleelinat, un ta ari notifa. Wisi kehrah nepeekusdami pee darba kamehr tifa gatawi ar sawu nodomatu darbu, lai gan bij deesgan dauds puhlinu weenam pagastam, tomehr wini peemuhreja labu teesu garaku, jaunu torni uszebla, jaunahs ehrgelsh eegahdaja, eekschpufi isglitioja, ar wahrdu fakot wiju la peenahlahs, tur katram ir preeks to usflatot, pats darbs to leezina no ahra puses, bet eekschpufe tal wairaf wehl, tad isdirdam to daudsbalsigu ehrgelu flaanu, to skolmeisters Abbolin lungs ar saweem isweizigeem pirksteem skandina un daudskahrt tschetr-balsigas dseemas top dsirdetas, kas katra zilwela sirdi ar ihstu labpatifchanu pakustina. Basniza upureschana ari wairs neteel leetota, jo to wini ir eewehrojufchi par nederigu, Deewa wahrdu ar naudas upuri pa basnizu skandinat. Tahdas leetas ari ir atmetamas, neta paturamas. Mahjitajam tapat daudskahrt teel dots, la kristiba, mahjiba, lauliba, Deewa luhgschana, un ta dauds reiss, tad wina pakalpina, katriis sawu artawinu jaw pilnigaku eedob labat neta masaki.

Tad nu wehl gribu peeminet par Jumpraweeschu labdarischanas beedribu. Ka tee ir publejufchees draudfigi sawu beedribu apstiprinat pee augstakahm waldischanahm, un ta nu beedribas darbus daridami turpina us preekschu. Kur weens kahdu derigu darbu eefahk, tur ari ziti nepeekusdami dodabs palibga, ihsti fakot, la beedribai peeklahjabs. Ka par peemehru ir jaw to redset, garigas konzertes, weefigi wakari, tehjas wakari, un wehl daschas fapulzes ar derigahm runahm teel turetahs. Ari beedriba nobarbojahs ar teatra lugahm, kas drihsuna tikschot israhditas, ar jaukeem skateem, tad ari zerejams, skatitaju nebuhs masums.

Lai nu paleel par Jumpraweeschu beedrigu fadsihwi, bet nu apflatisim muhsu no tahleenes flawejamo Leelwahrdes apgabalu, kas ari no we-

zeem laikeem, la tagad, laba peemina stahw, kas ari Nigas pilsehta flawu ir mantojis, jo Leelwahrdeeschu staltais wahrds tahlu jo tahlu atflan. Pehz mana prahta scho muhsu widu apflatot, ari ir jaleezina, la winsch tahdu skanigu wahrdu ir pelnijas. Tad pa preekschu gribu runat par muhsu apgabala isflatu, kas atrodams us Daugawas krasceem, ar itin jauku usflatu, un ir ari pateesi eewehrojams widus, te redsam kuplus meschus, plawas, lihdsenus laukus, kas wasara ar sawahm kuplahm wahrpinahm eepreezina katra, kas garam eet. Upites ko mescha mahmina isperinajufi, tel zaur plawahm un laukeem, burbutodamas eelaischahs Daugawas kehpiiti.

Apkatiujufchi plawas un laukus, apflatisim ari paschu Daugawu. Lai nu wina gan nekahda leela nam, bet dauds andeles teel zaur wina westas, proti struhgas, plosi un laiwas ar sawahm baltahm sehgelem la kaijas us preekschu lido. Ta nu weenu un otru leetu apflatiujufchi, greeksimees pee Leelwahrdes mahjitaja muishas. Kahda kopschana ta ir jaw bijufi no wezeem laikeem, to peerahda wezee behri un refnabs leepas, kas glihti pehz rindahm ir stahditas, pate muishas stahw widu la eeksch parka. Tahlaki us leju ejot atfal redsam meldera dsirnamu namu, püsmuischu, un turwu kahrt pagasta skolas namu pascha kalna gala. Agraki tur bija ne-apstrahdats smilfchu kalns, bet tagad tur stahw schis skolas nam, eeksch kura dsihwo Goga lgs. Aisneegsim nu Leelwahrdes Pilsmuishu, ar sawu jauko isflatu. Tur eeraugam augstas kalnu rindas, kas ne buht ne-isskatabs la no dabas raditas, bet gandrihs isflatabs la zilweli rotas darijufchas. Pascha kalnu gala eeraugam wezos pilsmuhrus leelu koku po-ehna stahwam. Attahli no pils pret deenaswidus pusi, ir welweti wahrri, kas israhda, la pa semes apalkschu ir bijufe ee-eeschana pils eekschpufe un otri wahrri redsami seemeta pufe, gluschi upes peekraite, pawisam ne-isprotama leeta israhdahs, la buhtu zaur kalnu zauri staigats; jo deenwidus pufe kalnam eet Daugawa, gar seemeta un rihta pusi upes isteka ar sawahm leelahm grawahm. Attahsim nu wezo pils muhri, dosimees drufku us leju, te tuhli eeraugam tagadejo pili, ar jauku balkona plazi, kura stahw gara mastes kahrt un jauks karogs gala wijinajabs; tad eesim wehl drufku lejak, te eeraugam muhsu mihlo Leelwahrdes basnizu, kas ir buhweta 1747. gada, us stahwa Daugawas krasa, ar sawu torni rahdidama la ar pirkstu us debesim, Deewam pateidama par til ilgu glahbschenu wisados wehtras laikos. Tad nu mihli lasitaji, efmu jums ligs dsirdet par muhsu aplahrtini, bet nu dsirdesim par basnizas eekschpufi. Wisapreeschu eegahjejam kriht auffs ta jauka ehrgelu flana, to ehrgelneeks Neulanda lungs ar sawahm sinaschanahm weizina, un katra klausitaja sirdi pazila. Tur ari dsird Kroon mahjitaju jaukus Deewa wahrbus isfludinajot un isflaidrojot, la katriis wezs waj jauns to faprasitu un ar to katriis war buht meera. Bet nu mihlee tautas brahli, efam dsirdesufchi no laikrafsceem, kas publejufchees un publejabs wehl, gribedami ko labaku panahk, ari pee tam teel. Dauds widos dsird basnizas pahraitafot, jeb la neta isglitiojot; bet muhsu mihlo basnizu apflatot, skumjibu pilna sirds faka: ak labdariga roka, tu tahlu stahwi no muhsu namina! Wisu eekschpufi eewehrojot, ar flaidreem wahrdeem jafaka, pee tewis nam labdariga roka sneegta.

Eegahjejam rahdahs preeksch azim nobselteju-fchi muhri, wezas bilbes gar seemahm, pa pufe

fatruhdejuschas par praula gabalu, tapat ari leelais mifina lukturs ar aplausceem schubureem basnizas widu un wehl dauds zitas leetas ne-issakami pehz aplopfchanas ilgojabs. Ar wahrdeem negribu katra leetu peeminet, to katriis swejchineeks eewehrotu, kas pirmo reisu muhsu basniza eenahktu, ne til wehl tee, kas gandrihs katra swehtdeenu wina apmelle. To wifu eewehrojot, jafaka: kuhtriba, leela kuhtriba ir Leelwahrdes draudse manama. Til dauds gadu upuri ir skandinati, til dauds gadus muhsu artawini krahjufchees, bet nesinam kahdu zetu ir wini usnehmufchi, wina peenahkums gan laikam buhtu pee muhsu basnizas aplopfchanas, bet tas pee mums wehl lihds schim naw notizis, wairaf la tilai jaunahs stutes apalksch siju galeem paliktas drofchibas pehz, lai greesti ne-eegahstos. Tadeht, la muhsu draudse naw wis til masa, bet pastahw is trim pagasteem, buhtu no sirds wehlejams, la Deems dotu us preekschu muhsu draudse un muhsu draudses preekschneekceem labaku sirds juschenu un eewehroschenu pee muhsu basnizas aplopfchanas, to wehle no sirds

Wezais Leelwahrdeetis.

Lejas-Kurseme. „Nig. 3tg.“ pafneeds garaku rakstu, no kura kahdu gabalinu ari saweem lasitajeem schi pafneedsam:

Kaletu muishas dsimtskungs, jaunais barons Ferdinands v. Nolde, pahrdewa sawas 81 mahjas par mehrenu zenu — par 200,000 rubl. — tilai saweem laudim, tagadejeem mahju rentneekceem. Pee kontraktu nodoschanas dsimtskungs sawus fainneekus pastelleja Kaletu krogu, kur bija isrihlota branga swehtku maltite, tureja us fapulzeteem fainneekceem runu un sawa runa sawu glahsi pazeldams, fazija, la winsch fainneekceem, kas par dsimtu eepirkufchees, nowehlot laimes un apsolijabs wineem ari turpmul buht draugs, padoma deweis un labwehletajs tillab fainneezibas la skolas un zitas leetas. Kad schi runa no dsimtskunga bija beigta, tad weens no fainneekceem, kas nupat grunti bija par dsimtu eepirkufchi, no sawa sehdehka peezehlahs un wifu pirzeju wahrda par wisahm labdaribahm issazija sawu pateizibu, us lam wisi sawas glahses tukchoja.

Schi kahrt ari peeminams, la Kaletas dsimtskungs dauds preeksch skolas darijis.

Dsimtskungs dauds laba saweem laudim darijis, to lai nepeemirjam.

Preeksch kahda gada winsch saweem fainneekceem uszeiza, la mahjas nahks pahrdoschana. 77 fainneeki kontrakti peenehma, trihs fainneeki, lam naudas lihdselti truhka pee mahju pirkfchanas, gribeja labprahjiti atlahptees (weens tilai tika zaur Aisputes pilsteesu islikts) un tapahz dabuja likumigu atlihdsinaschenu.

Til tahlu „Nig. 3tg.“ Kas tur turpma nahk schini raksta, kas mums neder usihmet, tapahz la winsch aiskar daschus laikraftus un wihrus, ko mehs negribam aiskahrt, jo „meers baro un nemeers posta.“

Leepaja. Sesdeen, 19. juni ja starp pulst. 4 un 5 pehz pusdeenas, breefmiga wihse ar 3 stipreem duntfcha duhreneem (2 rihle, 1 fahnds) Jaun-Leepaja, paschas nama, nolanta muhrneeka atraine Bubeht. Mineta atraitne bija turiga, bet loti skopa, wina aisdewa ari naudu pret selta un fudraba leetahm. Winas nama bij ihreneeki, tillab augfchajas istabas, la apalkschajas. Blakus fainneezes lambarim dsihwoja 2 Leifchu strahdneeki. Shee sinaja wina bagatibu. Pret wakaru kahda feeweete grib eet pee Bubehtes, bet atron durwis zeeti; wina skatabs pa logu un eerauga, la namneeze no-

lauta gut us grihdas. Polizijai pastroja un ta atrada naudu, ka ari eekhlata selta un fudraba leetas panentas. Afnainais dungis gultas palaga noslauzits, naudas maks us galda 2 afnainem pirksteem attaisits. Leifchi bija nosudufchi. 20. junija weens no teem fakteris. Winam drehbes bijufchas afnim apraipitas. Slaidra nauda, ka pats isteizis, nehmufchi 2000 rbl. (B. B.)

Selta medaku par uzichtigu mahzifchanos ispelnijahs Winllera lgs, kas nupat nobeidsa pilnu mahzibas kursu Lubnu gimnastija, Poltawas gubernu. W. lungs ir Latweefcheem zaur laitraksteem un finibu gramatahm passistama rakstneeka jaunatais brahlis un baudija pirmo mahzibu Kadangas „Gimana“ skola, no kureenes papreelfchu estahjabs Ribinskas real-gimnastija un wehlat pahrgahja us Lubnu gimnastiju. Abas gimnastijas Winllera lgs bijis tas tschaklakais skolens. (B. B.)

Igaunu semes muifchneeku landtags 16. junija tijis atklasts. Starp zitahm leetahm winsch ari spreedisshot par semstibas eewefchanu. Wahzu awise „Revaler Beobachter“ apfweizina scho landtagu ar leelahm zeribahm.

Igaunu semes muifchneeku landtags, ka Rev. Itg. sino, nospreedis eezelt komifiju, kas kopu ar komifijas lozefkeem, kuri buhtu eezelami no Widsemes, Sahmu falas un Kursemes riterfchaftehm, spreestu par semstibas eewefchanas jautajumu. Behz mineta sinojuma jadoma, ka Igaunu semes muifchneeku landtags doma panahkt weenu kopigu komifiju preelfch wifahm Baltijas Wahzu riterfchaftehm, kas lai spreestu par semstibas estahfchu eewefchanu wifa Baltija. Waj augstaka wal diba preelfch tahdas kopigas komifijas fanahfchanas jaw dewufe fawu atkafchanu, naw finots. (Behz pastahwofcha lituma katra Baltijas riterfchafte war spreest til fewifchi par fawas gubernas leetahm, un newis kopiga fapuli ar zitahm riterfchaftehm par Baltiju wifu.)

Is Peterburgas. Botta bilfchu zirstawu top preelfch Maslawas istahdes isgatawota Deewa meeru aifgabjufcha Keifara Alekfandra II. bifle is fahls bluka. Schis fahls blukis, ka „Now. Wrem.“ top finots, atwests is Zelaterinburgas un ir jaw ta ka ta fawa leeluma pehz, rets gadijums. Deewa meeru aifgabjufcha Keifara bifle ir jaw gandrihs gatawa un tap pehz 2 nedelahn nojuktita us Maslawu. Bes tam ir wehl Bottam 2 leeli gabali kalna fahls, is kureem winsch nodomajis drihsa laika isgatawot Keifara familijas bistes.

Bobruifka. Ka „Russ. Kur.“ no tureenas raksta, tad dauds weetas un daschadods laikos Bobruifka iszehlofchees ugunsgrahli, kas leelu postu buhtu nodarijufchi, ja paschi wilsfehneeki nebuhtu deenahm un naktim us wakti stahwejufchi. Kad uguns apdrofchinafchanas beedribas zaur daschadeem notufufcheem ugunsgrahkeem bija dabujufchas ismaksat lihds 6 milionu rublu, tad winas isfazija, ka winas tilai ehlas wehribas trescho, pat tilai zertoto daku nemot apdrofchinafchanu. Zaur to nu apdrofchinafchanas beedribas panahza, ka paschi nama ihpafchneeki brihnum fargajabs, lai winu namos ne-iszeltos uguns. Wispahrigahs bailes zehlfufchahs no ugunsgrahkeem, ihpafchi no ta laika fahlot, kur no tureenas apgabala nodegufchi ir atnahfufchi us pilfehthu, patwehrumu un pajumtu melledami. Schlobinas meestinfch Mohitewas gubernu ir pawifam nodebifs. Kahdi 1000 namu ir ugunei par upuru kritufchi. Saprotams, ka leels posts starp nelaimigeem nodegufcheem tagad walda.

Cherfona. Schis gads buhs Cherfonas gubernas semneekem loti behdigs gads, ka „Golosam“ teel rakstits. Pat tahs plahnahs zeribas, ka no wasarajas rudeni zil nelo fagaidihs labus augtus, negrib preepilditees. Kas no wasarajas bija usaudifs un fawfumu iszeetis, to ir daschadi kulaini no-ehdufchi. Lai posts wehl tiltu jo leelaks, tad krusa Zekifawetgradas aprinki kahdas 200 defetinas labibas nokapajufe. Lopi ari sprahgstot, tapehz ka teem trubkstot eh-dama. Seena loti mas. Strahdneeku algas semas.

Olonezas gubernu pehdejods 7. gaddos no lah-tifcheem un wilteem faplofiti 29,508 gabali firgu, ragulopu, aitu, zuhku un funu, un fewifchi 1881. gada lahtfchi faplofija 408 firgus, 907 kumelus, 102 wehrfchus un gowis, 157 telus, 159 aitas un 1 funi; wilki faplofija 96 firgus, 168 kumelus, 310 wehrfchus un gowis, 750 telus, 1292 aitas, 4 zuhkas un 468 funus. 1881. g. flahde ween jaw fneedsahs us 36,000 rbl.

Penfa. Weetiga awise raksta par breefmigu pehrkona gaisfu, kas, pawadits no krusas un leetus, 6. junija usbruzis Karenfklas pilsfehthai Palika tumfchs; fibeni no wifahm pufehm atspiguloja pee debefim, bes rimfchanas ruhza pehrkons un ka spaneem gahfahs leetus kopu ar krusu reelfta, pat wideja kartupela leelumu. Ruhtis isdaufija, ta ka otra rihth gandrihs wifas mahjas bija bes ruhtim. Pilsfehthas aprinki nopofits: 8077 defetinas rudsu lauku ar 242,310 rbl. flahdes; 4694 defetinas wasarajas ar 140,820 rbl. flahdes, un falku par 2880 rbl., 12 semneeku tilti aifpludinati (535 rubl. flahdes), tapat 5 dsirnawu plofiti (1840 rublu flahdes). Wifa flahde fneedsahs us 400,000 rbl. Kahda semneeze Matrona Jakowa, 27 gadus weza, kura ar fawu fihdamo behrninu gribeja isglahbtees no leetus un krusas, palihda patihle, bet no uhdens straumes tika cewillta upite, un mahte un behrninfch noslihla.

Kawfajija. Ka awise „Kawkas“ sino, tad nakti no 3. us 4. juniju kahdi nepafstiami noseedsneeki starp Blagodarnojahs un Stawropoles zeemam usbruka pastei. Kad laupitaji pastes ratus bija fasnegufchi, tad wini is tuweenes ar slintahm fchahwa un eewainoja kreifas pufes firgu; bet pastes kureeris un kufcheeris fawu galwu nesaudeja, kufcheeris uszirta firgeem, lai ahtraki fahktu fstreet un kureeris atkal no fawas pufes fahla us laupitajeem fchaut, kuri tika drufzin atbaiditi, tomehr no tahleenes fchahwa, pastei pakal dsihdamees.

Ahrfemes finas.

Wahzija. Bruhschu wal diba likufe krona muifcha Palifch (Eibenwardes aprinki) ismehginat lopu (ragu lopu un aitu) potefchanu pret leefas fehrgu, tapat ka zilwekus pote pret baku fehrgu. Potefchana atnefufe it labus augtus. Kad wehlat eelaidufchi poteteem lopeem leefas fehrgas gisti afinis, gandrihs wif israhbijufchees par apdrofchinateem pret fehrgu. Tif kahds rets fahredjis un nosprahdis. Turpretim, kad eelaidufchi minetu gisti nepoteteem lopeem afinis, tad fchee it wif fahrgufchi un nosprahgufchi.

Auftrija. Keifars Franz Josephs parahdijis pret fawu tagabejo ministeriju, kuras galwa graf Taafe, jaunu ustizibas fihmi, apdahwinadams trihs ministerijas lozektus, proti grafu Falkenhagenu, Prashaku un baronu Konradu, ar dsifu krona ordena pirmo chkiru. Preefch Prashaka schi ordena dahwaschana wehl tabehl eewehrojama, ka tas zaur to dabon barona ti-

teli (kas ar mineta ordena pirmo klafi arweenu faweenots). Ta ka Prashaks ir Tschechs, un ihpafchi ka Tschechu tautibas un intrefchu aifstahws eezelts par ministeru, tad wina pa-augstinahana no Tschechem war tilt usluhloti ka jaunu keifara ustizibas fihme pret Tschechu zenteneem. Grafa Taafe ministerija teel nitni eenihsta no Auftrijas Wahzeefchu leelakahs dalas, tabehl ka wina aifstahw teefibu weenadibu preefch Slahweem un Wahzeefcheem, un ar to pehdejee naw meeru, tabehl ka wini grib buht walbineeki par Auftrijas Slaweem. Bet keifars Franz Josephs, kas fawos agrahds wal dibas gaddos darijis loti dauds klubdu, tagad tomehr leelaks palizis gudrats un fawa politika apdomigaks un zeetaks.

Ka is mineta ordena dahwaschanas redfams, winsch zeeti turahs pee tagadejahs pragtigahs ministerijas, zil loti ari Wahzija partija pret to nebrehtu. Dauds godigaku Wahzeefchi ari jaw fahlfufchi atfihl, ka tagadejai ministerijai tajniba un ka newar muhschigi apfpeest Slawu zenteneus. Schee Wahzeefchi tad nu ari pastahwigi fahlfufchi pahreet leelaka flaita us ministerijas pufi.

Anglija. Wahzu sozialdemokratu awifei „Brihmiba“ kas teel isdota Londonu, labi ne-flahjabs. Ka finams, awises dibinatajs un pirmais redaktors, Wahzu sozialdemokratts Mosts, pagahjufcha gada tika noteesats us 18 mehnefchu zeetumu par nekauungeem raksteem, kuras tas bija fawa awise rakstijis pehz Kecewijahs Keifara Alekfandra II. nahwes. Tagad awises drukatajs Schwelms, no Londonas kriminalteefas noteesats ari us 18 mehnefcheem zeetuma par raksteem mineta awise, kuros tika aifstahweta lorda Kawendifcha un Borka notahjchana. Dtris awises drukatajs, Mertens, ari nobods teefai, bet wehl naw noteesats. Ta ka winsch apgabdjahs preelfch fewis galwofchanu, ka tas ne-isbehgs, tad teefa winu fchim brihscham atkal islaidust is zeetuma.

Ihrufeme. Isgabjufcha nedela atkal notika fleplawiba Ibhija, ka „Kernes awisei“ no Londonas teel rakstits. Blaks, lorda Klanikarda agents, tika lihds ar fawu fulaini noschauts, kad winsch us basniju brauja. Sleplawiba notika netahl no Eugrijahs Galwajas apgabala. Tapat Balmafija trihs tehwinu ar iskaptehm apbrunojufchees, usbruka kahdam mafam gruntneekam Kauslandam, nokahwa winu un eewainoja wina fulaini. Kunu, ka tureenas rentneekem bijis finams, ka Blaks tilfshot nonahwets, tapehz ka winsch (proti Blaks) prefojees, ka rentneekem tilfshot rente pamafinata un tamdehl nemeerneeki apnehmahs, Blaku nonahwet. Lai gan tureenas rentneeki sinajufchi, ka Blaks tilfshot nonahwets, tomehr wini fargajabs atklasti no tam runat.

Siblakas finas par Blaka nonahwefchanu teel fchahdas pasneegtas: Blaks sehdeja ar fawu feewu ratos. Kad wini garam brauja gar kahdu 5 pehdas augstu muhri, tad zaur kahdu muhrea zaurumu tika us Blaku fchauts. Lode wiftam eefkrehja pakaufi un winsch iswehlabs no rateem. Sulainis fahihjees, usfchahwa firkam, ta ka tas fahla aulefcheem fstreet. Te sprahga otris fchahweens un fulainis tika nahwigi trahpits un tublit fawu dsihwibu islaida, bet no rateem ne-iswehlabs galwa peefleedams pee Blaka kundses. Sirgs dewahs aulefcheem us pilfehthu, bet zeta tika pectures. Blaka kundse dabuja fchahweenu zifka. Pee ismellefchanas israhbijahs, ka mineta muhri bija zaurums tihfchi eetaifits. Schahwejs naw dabuts rokla.

Egipte. Par nemeereem un afniffleefchanu Alekſandrija beidsama numura jo plajchi ſinogam, tagad wehl waram paſneegt ſchahdas ſinas: Zaur konſulu pehtiſchanu, kas Alekſandrija uſurahas, ir tizis ſinams, ka lahdi 300 zilweki tapujchi nokauti, no kureem ta leelata data bija Giropeefchi. No nokanteem Giropeefcheem atrada tilai 46 liſkus, tee ziti bija noſudufchi, kapeh; ka Arabeeſchi pa nakti nokautos eefweeda jubra. Bef tam tikufchi grubti eewainoti lahdi 70 Giropeefchi. Kahdi 40 Giropeefchi, kas pa nemeeru laiku bija famufufchi polizijas ehla, tur apſargafchanu meklebami, tika no ſchandarmeem nokauti un winu lihki lahda netibrumu weeta eemeſti. Pee polizijas ehlas Auſtrijas konſuls Suzara, kas tur garam pee gubernatora brauja, pats ar ſawahm azim redſeja, ka uſ walti ſtahwedams ſalbat noſchahwa lahdu ſmalli gebrufufchos Giropeeti. Te peebrauja ari konſulis Suzara flah. Satrazinatais kauschu pulks lehras ſirgeem pee groſchahm, gribedams kareeti opturet, lai waretu konſulim uſbrukt, ko uſ buka ſchdoſchais deenafneeks aiflaweja un pee tam pats tika eewainote. No Auſtreefchu pawalſneekem, kas Alekſandrija dſihwoja, ir tikufchi eewainoti 25 un 1 nokauts.

Tas nokautais Auſtreetis ir lahda ſlawena Auſtreefchu bankas lunga dehis Kabira. Relaimigais jaunais zilweks jaw bija tahdas breefmas paredſejis un tapeh; droſchibas dehl few no-ihrejis fugi. uſ kura gribēja glabtees, kad breefmas uſbrukt; tomehr wiſa ruhpiba winam neka nebija lihdejuſe. No Franjuſchu pawalſneekem, kas Alekſandrija uſturejahs, 4 tikufchi 4 nokauti.

— Arabi bejs arweenu wehl gatawojotees uſ preteſtibu pret Giropeefchu kara ſpehlu eejauſchanos. Winſch ſahjis pawatrot ſawu kara pulku, ſagrahbdamſ daſchus waſankus uſ eelas un nododams tos kara deeneſta. Turpretim Turku ſultana komijars Derwiſchs paſcha, redſedams, ka Konſtantinopeles konſerence ne-aiflahw Arabi beja leetu, ſahjis no ta atrautees. Derwiſchs paſcha iſfludinajis proklamaziju, zaur kuru tas uſaizina Egipteefchus, paklaufit kediwam un faderet meeru ar Giropeefcheem. Bet ta ka Egipteefchu kara ſpehls pa leelatai datai alli padodahs Arabi beja wadifchanai, weegli war notikt, ka Arabi bejs uſ ſawu galwu wedihs karu pret Giropeefchu ſpehkeem, zil drihs tee Egipte eelaufitees. Tomehr wina leetai leelas zeribas naw, jo laut gan wina partiija ir duhſchiga un karſta, wina peekriteju pulks pajcha Egiptes tauta naw loti leels. Leelatai tautas data dauds nepeedalabs pee tautiſkas dſihwes, bet eeradufi, meerigi paklaufit, ſawam waldineklam, kediwam.

Bahr Arabi beju lahda telegrama atnejuſi ſinu, ka tas taifotees braukt uſ Konſtantinopeli un ſagatawojot proklamaziju, kuru tas gribot eepreekſch ſawai aifzetofchanai iſfludinat un kura Egiptes kara ſpehlam tilſchot iſflaidrots, ka Arabi bejs dodotees uſ Konſtantinopeli, pateiktees ſultanam par nefen dahwato Medſchidje ordeni. Schi ſina pilnigi runa preti zitahw ſinahm par Arabi beja iſtureſchanos. Ja wina wateefa, tad jadoma, ka Arabi bejs beidsot apdomajees un atmetis preteſtibas domas. Saprotama leeta, ka Arabi bejs, ja tas weenreis iſ Egiptes buhs aifbrauzis, tur til drihs wairs atpafak ne-atgreiffitees.

Seemel-Amerika. Preſidenta ſleplawa Gito lihds paſchai nahwei naw pahrgroſijis ſawu iſtureſchanos. Weenu ſtundu eepreekſch ſawai pakahſchanaſi winſch ar labu aptiti apehda

freetnu maltiti, tad pee kartawahm wehl reis nehmees nolamat tagadejo republikas preſidentu Arturu par beſduhſchigu un nepateizigu zilweku, tahkal nolaffijis lahdu no wina paſcha fazeretuſ mirſchanaſ pahtarus un nobſeedajis lahdu mirſchanaſ dſeefmu, kuru tas ari pats bij faſtahbijis. Peh; tam winſch pats dewis bendei ſihmi, lai tas padarot ſawu darbu. Nemeenu brihdi Gito nebija parahbijis neds noſchloſchanu par ſawu ſleplawibas darbu, neds bailes no nahwes, bet miris azim redſot pahreezinats, ka tas paſtrahbijis lahdu labu darbu. Peh; wina nahwes ahrſti nehmuſchees iſmeklet wina ſmadſenes, jo daſchi bija domas, ka Gito prahta juzis; bet ſmadſenes nelahdas ſlimibas ſihmes ne-efot atrafas.

War ſirgu kopschanu, ihpaſchi par winu ſlimibahm.

(Preekſcha neſis Madleenes ſeml. beedr. 9. maja ſch. g. no Serina.)

No lahda ſwara ſaimneejiba ir ſirgs, to katriſ ſemkopiſ ſajuht. Winſch ſina, ka tas ir wina fugis, wina maſchine; wina uſtizamais un padewigais beedris un palihgs pee wiſeem ſemkopiſas darbeem. Seemas auktoſ wehjuſ un putenus wini abi kopā bauda, pahriweſdami un ſaweſdami daſchadas ſeema iſdaramas wajadſibas. Waſaras karſto fauli un mozidamus muhdſchus wini atkal kopā zeeſch, gan tihrumā, plawā, gan ſebta ſtrahdadami. Ka ſirgs ir ſemkopiſa eewehrojamaſis kuſtons, to katriſ juht un prot; tadehl ari winſch pagehr jo ruhpigu audſinaſchanu un kopschanu. Zeen. laſtaji warbuht nelauſofees, ka te lahduſ wahrdus runaju par ſirgu kopschanu, ihpaſchi par winu ſlimibahm.

Baroſchana, ka pee wiſeem ziteem kuſtoneem, ta ari pee ſirgeem ir no leela ſwara. Ihpaſchi no ſchahs ari atkarajahs ſirga la'umi un ſliktumi. Ja winus ar weſeligu baribu rittigi un kahrtigi baro, tad tee ir arweenu jautri, iſturigi un glihti. Turpretim, ja tos ari papilnam baro, bet ne-eewehro nekad baribas ſtipruma un mehra, tad tee nekad naw til mudri un iſturigi. Baribas un baribas ne-eewehroſchana kluhſt daſchu reis pat par ſlimibas zehloni. — Schoreis nerunaſchu dauds par baroſchana, tilai to pree mineſchu, ka bariba ir arween ja-eedala peh; ſirga wezuma, leeluma, darba u. t. t. Widejais mehriſ preekſch muhſu darba ſirgeem buhtu, par deenu 2 garn. auſu, 15 mahz. laba feena un 4 garn. ſalmu eſketu. Zil ſirgam par deenu dſert jadod, ir grubti noſakams. Eewehroſim til to, ka ſirgs 3 reis deenā pawifam ar 15 lihds 20 ſtopeem uhdena dſirdinams. — Daſchi mehds ſirgam dot uhdena gluſchi beſ mehra un jo wairak ſirgs miltu uhdeni dſer, jo wairak preezajahs, ka ſirgs labi ehb. Bet tas ir pawifam nepareifi, kad ſirgam dod dauds uhdena, zaur to tilai ſirgam iſplehſchahs leels wehders, tas paleel glehws un maſ iſturigs. — Bet, gan jo zeeſchi uſ tam jaluhko, ka ſirgam nebuhtu ſlahpes jazeefch, bet kad tas dabutu dſert kad grib, til ſakarſis ne. Sabrauktu ſirgu, ka daſchi mehds darit, tilo apturetu, zelā dſirdit, domajot, ka tublit atkal tahkal brauzot ſirgs tā ſafilſ, ka dſirdinaſchana neko nekaitchs — ir pawifam aplama.

Baribai wajaga arweenu buht labai un neſamaitatai. Samaitajuſees bariba ir lopeem loti ſlahdiga; ka peemeeram ſapelejuſi, apſmafuſi, ſaſaluſi, ſaſlahbuſi un tā wehl dauds zitadi maitajuſees baribas, daudsreis lopus padara ſtimus, nowed pee gala. Maitata bariba ir

padruſkai ja-iſbaro un jarauga pahrlabot, maſ ſlahdiga pataiſt. Sapelejis ſeens ja-iſkrata, ſapelejuſchas auſas labi ja-iſkaltē, pee ſchihm un zitahm baribahm atkal janem ſahls un zitas wirzas palihgā pee pahrlabofchanaſ; bet pawifam ja-eewehro, lahdi kuſtoni war weenu jeb otru no maitatahm baribahm wairak paneſt.

Tihriba ir weena no wiſwajadſigalahm leetahm. Ta palihds pee meefas attihſiſchanaſ un nowehrfch ſlimibas, kas tilai zaur netihribu zelabs — un tahdu ir dauds; — tadehl ka pee zilwekem, ta ir pee lopeem ir uſ tihribu zeeſchi jaluhko. No wiſeem muhſu mahju lopeem prafa ſirgs wiſu wairak tihribas. Pee illatra darba tas dabu dauds waj maſ ſwiht. Zaur ſweedreem un ſchahdeem, tahdeem puitektem wina ahda paleel netihra, ahdas zaurumini aiflihp un aifkalt, gais nedabu wairs uſ wina meefas ſtrahdat un zaur to teel ſirgs loti apgreubtinats. Tadehl ir wiſai derigs ſirgu iſ deenas ſulat — wiſmaſak diwi reifes nedela un tad no rihta, wiſlabak, ja labs laiks, ahrā. Iſdeeniſchla ſuſaſchana ir pus baroſchana. Waſara ir ſirgi wiſmaſak iſ nedelas reisu japeldina, karſta laika ſinams beechaki; bet nekad nedrihtſt ſakarjuſchu ſirgu laiſt uhdeni. Iſpeldinats ſirgs lahdu brihtinu japatejina.

Ne reti teel ari ſirgi no wiſadahm ſlimibahm moziti. Wiſas tahs ſlimibas ſche neſpehjam pahrumat, tas tilai freetnam lopu ahrſtam buhtu eefpehjamſ, kurſch wiſas winas pamatigi paſiſt un ſin ka pee kattras ja-iſturahs. Tomehr daſchās, fewiſchi tajās druſtu eeflatiſimees, kuras mums tahs paſiſtamatahs. Pee ſlimibu nowehrfchanaſ, ka pee zilwekem ta pee lopeem, mums jamele palihdsiba pee prahtigeem uſ tam mahziteem ahrſteem; bet ari paſchi daſchu ſlimibu pee lopeem nowehrfſtum, ja tilai ar wineem ſapratigakt apeetos. Tihriba, kahrtiba, rittigā laika nolikta baroſchana, iſfargafchana no zauri wilkdama wehja, ſaſaldefchanaſ u. t. t., daudsreis iſfargatu muhju ſirgus no ſlimibahm un wahrgſchanaſ. — Ihpaſchi uſ pehdejo ſlato tees, zil gan neteel ſchahda wiſe wincem pahri darits. Zil daſchs labs neleel ſawam ſirdſinam daſchu reisi pa puſnaktim pee krogus flites (lehnes) jeb pee kuhda ſubra wehja drebet — un waj mehſ wijas tahs pahreſtibas waram uſſkaltit, kas tihſchā prahta no paſcheem ſirgu ihpaſchneekem teel daritas! Daſchu reisi, pat ja ſirgs newefels, noguris rahdahs, tas neteel tau pits, bet arweenu jo projam kalpinats, zaur ko winſch arweenu jo dſilaki ſawā ſlimiba kriht. No kuras, ja pee wina nogurſchana manama, buhtu zaur atpuhtinaſchanu, un ja pee wina wahjuma ſihmes rahdahs, zaur baribas pamafinaſchanu un ruhpigu kopschanu no tahlakas ſlimibas iſfargats.

Nowahrguſcheem, nolteejuſcheem ſirgeem ir daudsreis loti derigs, ja wineem 14 deenas iſ pahrwakarus 3 unzes linſehlu eelas eedod. Wina gan nedod ahtri redſofchu labumu, bet peh; lahda mehneſcha ſirgs paleel jaw glihtals, ahda miſhtala un ſpoſchala un meefa peene-mahs azim redſot.

Jauneem ſirgeem, kad wini ſobus meſ, jeb kad dſerokta ſobi nahl, iſzelabs daſchu reis mutē pampumi. Tas pats ari noteel pee wezeem ſirgeem, kad wini teel ſtipraki ar ſpehzigalu baribu baroti, neka agraki bij eeradufchi. Apſchokla-kaulu apauguſe gala, kura tahdos gadijums ihpaſchi ſahp, loti apgreubtina un aifkawe baribas ſa-ehſchana. — Te buhtu palihdsets, ja ſirgam dotu kliju uhdeni, pee kura peemaiſts:

- 1 unze fehra (sehweles),
- 1 " Cremor tartari,
- 1 " salpetra un
- 1/2 " melnā antimona.

Bes tam wehl uspampufē gala ar ihsti aſu naſi ja-eeſaſa, jeb ar rupju ſahli ja-iberſch. Sirgi, kureem minetais maiſijums ir dots un mute alaſch ar rupju ſahli teel iberſta, iſweſe-ſojahs drihs no wiſeem mutēs pampumeem.

Daudſtreiſ ari tahrpi ſirgus deefgan moza. Wini ir diwejadi, apatec jeb leelee un maſee tahrpi. Apatec tahrpi ir eeſartani un ir ſlee-ſai lihdsigi. Maſee ir par ſcheem daufi ma-ſaki un iſſkatahs k̄a ihſs un pareſnis pawedeens. Pirmee atrodahs ſirgeem wehderā eeſchā ſarnās un pehdejee uſturahs pee iſſarnijuma nowadi-ſchanas zauruma. Sirgeem, kam leelee tahrpi wehderā, ir loti neſahrtiga, neweenada ehſtigriba (ſmagura). Tee eh̄ doſchu reiſt ar leelako gri-berſhanu, beſ ka bariba pee wina ko labu da-ritu. Drihs tee noleefe, paleek beſpehzigigi un ar neglihtu ſpalwu. Leelee tahrpi ir ſirgam wairak ſkadhigi. Maſee tahrpi tadeht pee ſirga naw zeefchami, ka tee ſawas uſtureſchanahs wee-ſas apgabalū ſtipri lutina. Iſſitumi apatſch aſtes ir ſihmes, kaſ rahda, ka ſirgam ir maſee tahrpi.

Preeſch leelajeem tahrpeem teel ſchahdas ſah-les par labahm eeſeitſas: Kad diwi drachmes ſmalki ſarihwetās dſeſs (ferrum sulphuricum) un weenu pus drachmes ſmalka engwera ar ſmalki ſaberſtahm linſehkſlahm ſamaiſa un apa-lās loditēs (Pillen) fataiſa un tad ſchahs weenu nedelu k̄atru rihtu pa weenai eedod — un tuh-lit peh̄ eedod pus korteka linſehklu eſas. Schihs ir aſihtas par labakajahm ſahlehm preeſch leelajeem tahrpeem. — Maſee tahrpi ir wiſ-weeglaki iſdſenami kad k̄atru deenu eeſprije (Klyſtiere) diwi kortelus linſehklu eſas, kuzai druſtu terpentina k̄laht peemaiſit̄s. (B. S.)

Schodeen bagatē, rihtā nabags.

Preeſch ſahdeem gadeem atpakaſ kahds wihrs bija ſanehmis frogu un lopu muiſchu uſ renti. Schim wihrām tehws mirdams bija atwehlejis 500 rublu naudas. Pats uſihtigs un tauwigs zilwek̄s buhdams ari bija labu datu tur k̄laht peekrahjis, tā ka warbuht wiſa jumma bij leela no 1000 rubleem. Pilschētā winam bija pa-ſiſtams kungē, kuzsch iſ gadus no wina linus un linſehklas atpirta. Scho kungu jeb kauſ-mani noſauza par „Melno welnu,“ jo uſ wina ſehtas wahrteem melns welns bija re-dſams. — Melnais welns bija labē wihrs; wiſch ſaipnigs un walodigs bija ar k̄atru, ko wiſch jatiſa. Weenreih Melnam welnam ga-dijahs naktē korteli pee mineta krodſineeka nemit. Wakarinās pa-ehduſchi, Melnais welns ar krodſineeku ſahl runat: „Kapeh̄ juhs ſawu naudu ſchē lahde glabajat, kur jums tal neſahdi augli neſahdā laiſā neradiſees?“ Krodſineeks gan lee-dſahs, ka winam neſahdas naudas ne-efot, ja kahds maſums, bet Melnais welns to bija no-manijis un uſ krodſineeku ſajija: „Ko nu juhs til breeſmigi leedſatees, es jaw ſinu, ka jums kahdi 500 rubli no tehwa ir un kahdus 500 rublus jaw buhſeet ari k̄laht eepehnijufchi. Do-deet man ſawu naudu; tad jums tal no winas augli nahs un ari nauda droſchaki manā ſlapi ſahwehs, neta juhſu lahde, kur war gabitees ſagteem peektuht un juhs zaur tam uſ muhſchu nelaimigu un nabagu padarit. Peh̄ gada laiſa es jums peh̄ taiſnibas tahs prozentēs aprehki-naſchu un no winahm puſi jums iſmalkſaſchu un to puſi atkal pats patureſchu. Un ja nu

jums ari kahdreih note ir, tad uſ reiſ no ma-nim to naudu lihds ar wiſahm prozentehm wa-reet laukā dabut.“

Schahds padoms krodſineekam loti patika. Wiſch par nakti ſarunajahs ar ſawu ſeewu un rihtā 800 rublus Melnam welnam beſ ne-kahdas leezibas-ſihmes eedewa. Kad rudens bij atmahjis, tad krodſineeks ſawu prezi weſumā li-zis, aiſbrauza uſ pilschētu, pee Melnā welna to pahrdot. Melnais welns wiſu ar preeku ſa-gaidija un ari wiſu prezi atpirta par labu zenu; turk̄laht luhgdams, lai pee ſcha paleekot par nakti. Wakarinās pee galda fehſhot, Melnais krodſineeku arween droſchinaja, ſaji-dams: „Nebihſtatees par ſawu naudu, kad ta jums ſudih̄s. Apſtatat ween manu namu un waj juhs neredſeet manu andeli? Juhſu nauda, zil es ſinu, pee manim ir 20 rbl. auglus ne-ſuſi. Schē jums deſmit rubli, tee jums nah-kahs peh̄ muhſu ſawſtarpigahs norunas, pirzeet no teem ſawai ſeewai un behrneem uſ ſeemas-ſwehtkeem kahdas dahwanas. Es ari juhſu mihtai ſeewinai no ſawas puſes ko dahwina-ſchu un ari jums paſcheem doſchu tabaku iſ Englenderu ſemes nu pat atweſtu.“ „Bateizu, mihtais kungē. Bet es juhs paſemigi luhdſu, kad juhs ſchos 10 rublus paturetu un pee ta zita mana krahjuma tos k̄laht peeliktu.“ — Melnais welns atbildeja: „Kā juhs gribat, man ir weena alga, bet labaki gan atſtahjeet pee man, tad nahkſchā gada atkal jums nahkſees 10 waj nu wairak rubli, un ja juhs gadu no gada tos auglus pee ta weza krahjuma k̄laht peelikſeet, kaſ tagad manā rokā ir, tad pa 10 gadeem es jums iſmalkſaſchu 1000 rubl.“ — Krodſineeks ar to palika meerā un preezigis mahjā pahrnahjis, ſtahtija ſawai ſeewai, zil labs draugs ſchim pilschētā ir Melnais welns.

Kad nu tee 10 gadi bija pagahjuſchi un tani paſchā laiſā krodſineekam ari rentēs gadi bei-dſahs, tad krodſineeks uſ tahm domahm nahza, mahju pirtt. Krodſineeks pee leeklunga nogah-jis, tam praſija peh̄ weenas mahjas un zil wina maſſatu, kad ſchis wina pirttu. Veelkungs praſija 1000 rublus un krodſineeks tos ari ſo-lija dot. Ubi zehla ſkaidru kontraktu, para-ſtija ſawus wahrduſ un nu leeta bija darita. Peh̄ jauna gada krodſineekam tos 1000 rubl. leeklungam wajadſeja noneſt. Neko nu newa-reja darit, bij jadodahs uſ pilschētu pee Melna welna, jo tur wiſe wina padoms guleja. Pilschētā pee Melna welna wahrteem nobrauzis, atrod tos aiſſehgtus, ko nu buhs darit? Lai-kam ir kahda paſwehtdeena — tā pats pee ſewim nurdeja. No lamanahm iſkaphis gahja pee bodes durwim un zaur tahm iſtahā eegahja un atrada ſawu wezo beedri fehſcham. Sa-ſweizinajuſchees Melnais welns krodſineekam praſa, k̄a k̄lahjotees, uſ kam ſchis tuhlin atbild: „Gan ſlikti. Rentēs gadi nu man ir pagalam un pats nu neſinu kur greetees. Ar leeklungu gan nolihgam uſ weenu mahju, par kuru 1000 rubl. tuhlin ir janomalka. Tapeh̄ pee jums tagad eſmu nahjis ſawu wezo krahjumu lihds ar wiſeem augleem iſkremt.“ — Melnais welns atbild: „Sinams, mihtais draugs, no manim jums 1000 rubli teeſcham nahk̄ahs, jo es juhſu naudu 10 gadus ſawā andelē eſmu turejis. Es labpraht jums to naudu buhtu iſmalkſajis, bet k̄a par nelaimi, ſchodeen par lineem, feh-lahm un rudſeem 10,000 rbl. eſmu iſmalkſajis. Schini reiſa jums newaru palihdſet, nahlat par weenn mehneſi wehlat, tad gan wareſchu atdot.“ Kad mehneſs laiſa bij pagahjis, krodſineeks at-brauzis pee Melna welna. Pilschētā nobrauzis,

krodſineeks dſird runajam, ka parahdneeki, kureem no Melna welna naudas wajadſeja, eſot to no pils-ſehtas iſdſinufchi un wina manta til daufi no-klapejuſchi, zil parahdneekem wajadſejis. Nu krodſineeks palika k̄a iſ laiwas iſſweeſis, kad tahdu wehſti dſirdet dabuja. Nu wiſch ee Melno welnu uſmeklet un — ar leelahm puh-lehm iſdewahs wina ſeewu un behrnus uſmeklet, kuzi kahdā kaktinā bija ſalihduſchi — bet pa-ſcha Melna welna nebija mahjā. Krodſineeks, kad paſcha Melna welna naw mahjā, dodahs projam un nahk̄ otru un treſchu reiſ to meklet — un ari par laimi treſcho reiſu mekletot k̄a lapſa alā eeſihduſchu atrada. — Schis ſawu wezo draugu eerandſidams ſala: „ſakams wahrde ſala un tā paſaulē gadahs „ſchodeen bagatē, rihtā nabags; ſchodeen dſihws, rihtu miris.“ Es domaju wehl leelaku naudu eegubt un nu wiſe ir pagalam, gandrihs maiſes wairē naw ſeewai un behrneem. Parahdneeki wiſu manu mantu ir panehmufchi.“ Gan nu krodſineeks luhdſahs, lai winam ſawu naudu atdodot, bet Melnais welns atbildeja, ka ſawā muhſchā to neſpehſhot atdot. — Krodſineeks eet pee tee-ſahm Melno welnu ſuhdſet. Teefas kungi ne-kahdu ſpreedumu par to ſudufcho naudu krodſi-neekam nedewa, bet til uſ wiſu ſajija: „Kad tu neſinaji ſawu naudu prahtigakā weeta uſ augleem liſt, tad peezeet wiſu. Melnais welns tagad ir iſkhlats un neweenam wairē neſpeh̄ maſſat.“ — Krodſineeks ar noſtumufchu waigu aiſgabja mahjā un ſtahtija ſeewai, ka wina nauda nu ir pagalam; abi wehl gauſchi noraudajahs, tad krodſineeks gahja pee leeklunga un tam iſteiza, k̄a winam tagad nogahjees ar ſawu naudu. Veelkungs kontraktu ſaplehf̄a, un tā krodſineeks iſputeja no mahjas un nekur gandrihs neſaprata greetees, jo padoms bija weh̄jā.

B. — n — pp.

Mahnū tijigs krodſineeks.

(Jota.)

Kahdā apgabalā atrodahs muiſcha ar kahdahm mahjahm un weenu frogu. Tas ir wiſe pagatiſe. Mineti ſaimneeki ſawu renti maſſa kronim, tika krodſineeks ſawu renti maſſa muiſchurim. Dahr-gas rentēs un maſ no-eeſchānu deht krodſineeki, kuzi uſ wairak gadeem frogu bija rentejuſchi, pateiza Deewam, ka wareja tika ar molahm gadu iſdſihwot, ſawu mantinu eeſikdami bet ne iſnemdami.

Tē nu muiſchurim wiſpehdigi wehl kahds krodſineeks peeteizahs, kuzsch zaur mehleru ſtu-binaſchānu ari ſalihga un kontrakti notaiſija. Bet tika puſgadu nodſihwojuſcham ari ſchim apniſa krodſineeku dſihwe, tadeht wairak no jauna gada patentēs nedomaja pirtt, neds ari tahs nehma, frogu muiſchurim uſteiza, kur ſchis ar meeru bija ſawa noluhka deht.

Muiſchurim, kuram nauda bija iſhtais ſirds noluhkē, eegribejahs paſcham par krodſineeku buht un pamehginat ſchenka auglus pahrbauht; tadeht no krodſineeka weenu iſtahu panehmis, kur ſchenket. Muiſchurim nu naigi wajadſigos patentus un papihrus un ſchenka materialus apgahdajis, minetā frogā weenā deenā nu ſahla eewadatees, drihsumā ſchenka ſirgoſchānu eeſahlt. Tika ſlapis, galdi un trehſli ſameſti lihds ar muzu bairiſcha alus, kahdu muiſcheli brandwihna, kuzā kahdi 24 ſtopi atſchichſchina atradahs. Mi-netā frogā atradahs kahds publis iſchigainu, kuzi bija krodſineeka weenigi draugi un laiſa lawelli, jo tee taiſchu kahdas ſapeikas nedelā nodſehra, ſa-wus ſlintos kaulus lutinadami. Muiſchurim kahdus weefus nemaſ negribeja peecturet, un eeſahja

Tschigainus isdšibt, kà Subdus no Jerusalemes basnijas preekschama, kuzi ar baloscheem andelejuschees. Tschigaini nu gan tika isdšibti, kuzi lahdedami no frogas aishwilkahs, ka welns frogà buhschot dšihwot ne zilweki. Schee wahrdi nu gan muischturim pee firds kehrahš, bet kas eefahltš, tas ari japabeids.

Deht tschigainu aishdšibschanas ari krodšineeks jutahš aishlarts, jo winsch ne-efot wis wisu krogu muischturim atwehlejis, bet tilai weenu istabu preeksch schenkeschanas. Muischturis nu no krodšineeka eerahdità galakambari, kura durwis no zeta gahja, fawus schenka materialus eekrahmejis, no krodšineeka wehl kahdas ihstas ruhmes pagehreja.

Nu isjehlahs stribdus, jo krodšeneeks wairak ruhmes nedewa, winsch fajija, ka schim krogus lihds Surgeem peederot, tadeht neweens preeksch laika scho newarot is froga isdšibt, jo fawu renti efot riktigi samafajis. Muischturis turpretim teepahš, ka schis par to krogu efot kungs. Muischturim nelas wairs ne-atlikahs, kà subdset. Pee waldischanas nogahjis, leetu isteiza. Waldischana atteiza, ka tur newarot neko darit, jo likumi rahdot, ka krodšeneekam lihds Surgeem krogus peederot, tadeht lai ar krodšeneeku islihgšiot. Muischturis us mineto krogu atpakal dewahš, frogà ee-eeedams, dewahš fawà schenki, materialu lambari, fawu eelorteletto schenka prezi apluhkot, jo bija ee-eeedams peemiršis lauka durwis aishlehtg. Bet tawu brihnumu! zitas leetas wifas lahrtibà atrada, bet brandwihna mutschele nebija atronama, kad jo wifus kaltus ismelleja, bet kas pagalam, tas pagalam. Nu winam eefahwahš prahtà, ka lahdedamee tschigaini winu buhs apbuhuschki un welnu uslaiduschki, lai brandwihnu isdser, jo zilwekam tas ir ne-eespehjamš, tahdu muzu brandwihna ihfà laika isdser, jo brandwihns efot welna wireens, tadeht welns pa muzas zaurumu eelihdis un nu brandwihnu isdserdams refnis palizis, ka wairs par tapas zaurumu naw eespehjis isliht un labu buhschu ustafis, un tad ar wisu muginu par gaisu aishlaidees, jo preeksch tam tani nakti, kad tschigainus is froga isdšinis, tani nakti nemas newarejis eemigt, ap pusnakti ari funi dikti rehjuschi un kad isgahjis laulà, tad redsejis no debesim swaigsmi krotot, kur eekschà ee-efot pafschà pusnakti dširdejis gaili dšeedam, un wehl zitas tahdas ihmes efot manitas, kas us kahda welna brihnumu mehginams, wehl ari kahds wegs Mauschelis frogà eeahjis, pee burwigahš welna walodas peebeedrojahš, un stahstija, kad ap to laiku, kad mehginaja welna jahschana ar mutscheli par gaisu, ka efot kahds weefulis us reisu usnahjis, ka schim wateereto aufaino zepuri ar wisu pika mizi no galwas norahwis un tad par gaisu aishnesis. Sinams tahda waloda nu bija dšita mahnu tizibas tumfa, kur welnam tahdu netaisnibu uskrahwa, kur tai weeta saglim schis fpreedums krita, kuzsch mineto mutscheli bij nosadšis un tad par ne-aishlehtgahm durwim projam aishteepis.

Kà daschi wezaki paschi fawus behrnus eegahsch samaitaschanà.

Mehs dšihwojam tani gadu-simteni, kuzà at-tihstischana un isglihtiba muhju tauteschu starpa eet leeleem foteem us preekschu.

Mehs dšihwojam tani gadu-simteni, kuzà at-tihstischana un isglihtiba muhju tauteschu starpa eet leeleem foteem us preekschu.

Mehs dšihwojam tani gadu-simteni, kuzà at-tihstischana un isglihtiba muhju tauteschu starpa eet leeleem foteem us preekschu.

Mehs dšihwojam tani gadu-simteni, kuzà at-tihstischana un isglihtiba muhju tauteschu starpa eet leeleem foteem us preekschu.

Par wisu to mums Kreewijas pawalstneekem it ihpaschi japateizahš muhsu meera aishgahuscham Semes-tehwam. Winsch newcen par to ruhpejahš, mehš efam brihwi, bet winsch eeweda wehl daschas zitas labas eeriktšes. — No leela swara preeksch mums ir tagadejee skolas-likumi. Zaur scheem likumeem teel wisi wezaki peepeestit fawus behrnus trihs seemas skolà subtit.

Waram gan ar preeku peeminet, ka muhsu widu daudš tahdu wezaki, kas fawus behrnus bes pee-speeschanas rauga isglihtot. Deemschehl netruhkst ari tahdu, kas til zaur pee-speeschannu fawus behrnus skolà subta, mas ween us to luhkodami, ka tee ari to laba eemahjitos. Zaur tahdeem wezakeem ir tad nabaga skolotajeem daschas nepatikschanas jadšird. Kad skolotajis kahdu reisi behrnu flinkuma jeb nerohntibas deht apstrahpe, tad nahf nefapratigi wezaki un rauga skolotaju, ja tas ar labu ne-eet, tad ar draudeem no tam atturet.

Es negribetu to nemas tizet, ja pats to ne-buhtu redsejis. Kahdu reis man gadijahš, ka til-ko skolotajis behrnus bij atlaibis pusdeena un daschi netikli no ehfchanas aishurejis, un pee-fajijis, skolas-istaba eerasstees, te peepefschi eeahja man pawisam nepasistams wihrs un schaka ar flarbu balši tà runat:

„Behrni, es jums pawehlu, eita un ehadat pusdeenu.“ To dširdot, es domaju, ka tas ir pats skolotajis, ko es wehl nebiju redsejis, lai gan pee wina nekahda no skolotaja ihpaschibahm nebij manama. Bet kad nu wisi wehl skolas-istabà eefoschee behrni par tahdu pawehli schaka smeetees, tad wihrs wehl tablaki runaja, fajidams: „Waj tad skolotajam kahda rekte behrnus bes pusdeenas paturet; jeb waj tad skolotajis behrneem maishi pelna?“ Pehdigi ar pirkstu us kahdu meiteni rahdidams, kas, kà likahš, wira behrns bij, winsch fajija:

„Meit, ej un ehd! Es par to atbildeschu, ja tew kahds fliktums buhs.“ Pee scheem wahrdeem winsch eegahja lihds ar fawu meitu otrà istabà. Es domaju pee fewis: tas ir gan tawa laime, ka skolotajis, kas gan laikam fawas istabàs atradahš, tewi nedširdeja, tad tu gan nebuhtu eedroschinajees tà runat.

Kà man rahdahš, tad gan daschi doma, ka skolotaji fawa paschu labuma deht behrnus stingri pee mahzibas peetur.

Tas tà newar buht, jo neweenam zilwekam naw preeks ar zita behrneem reetees. Bet ko tad nabaga skolotaji lai eefahf, jo winu amats to pagehr! Mehš sinam no fwehteem raksteem, ka illatram, lai tas buhtu kahdà amatà buhdams, buhs reisi atbilde jadod Deewa preekschà par fawa amata nokopschannu. Un skolotaji dara pareisi, par ko mums wineem firnigi japateizahš, kad wini us geļu walodahm neklausahš, bet apstrahpe illatru nerahtna behrnu, lubkodami us to, ka tas nepaliktu tiklab fawcem skolas-beedreem, kà ari ziteem zilwekem par postu.

(L. A.)

Skopuli.

Skopulis, kuzsch zereja, ka par wianu wairs flopals ne-efot wifà pasaulè, reis isdšird, ka wina nahburgos efot wehl par wianu leelaks flopulis. Nu pirmahš flopulis gabja pee nahburga flopula, wianu skunstigi isprowet un few par labu wehl ko klahf peemahzitees. Pee wakara nogahjis, flopais nahburgs fagaidija fawu beedri un fwezi aishdedsis luhdsfa lai pee-feschot. Birmais flopulis atkal fwezi ispubta un teiza, ka par tumfu ari warot runat. Dtris flopulis nu tumfà schahdams zihnijahš. Bir-

mais waizaja, ko tad schis darot. Dtris at-bilbeja, ka wekot biffes nost, jo par tumfu warot ari bes biffahm runat, jo biffes ari dilstot, kad tahm wirfà feschot; (to skunsti pirmahš tatschu nebija eewehrojis, tadeht otram tas gods pee-krita, ka wisu flopalais.) J. Selga.

Refustina.

Refustina, nelustina,
Kur firdis mihlesibà stahw;
Neprome isbeshi dširkest —
Pateef, tas labi darits naw!
Kad kahdu fwehtu weetinu
Wirs pasaules wehl atrobi,
Tad ta ir jauna zilwel-fros,
Kas mihle deewabihjigi.
Scho sapni firdei atlauji,
Kur pilna roschu-seedeem ta,
Tu nestin, kahda parabihf
Eet ar scho sapni suschana.
Jaw luhja dascha stipra fros,
Kad rahwa to no mihlibas,
Un dascha gahja zeesdama
Un tapa pilna tumfšas,
Ko raubi tad un apfuhšees!
Pat schelabinas afara
Rei nokaltuschu seebam ber,
Wiruschu fird' nei modina. E. Rint.

Sihki notikumi is Rigas.

Sahdšibas. Nakti no 18. us 19. juniju zaur atmuhleschannu issagts is Leo Wisora zigaru noliktawas, Aleksandra bulwari, flaidrà naudà 100 rbl., zigaru par 334 rbl un biffes par 90 rbl. — Suworow eelà Nr. 38 dšihwodama Rigas pilfone Olga Ostrowsky darija polizijai sinamu, ka fwehtdeen 20. junija ap pulkstien 4. pehz pusdeenas, mahjās ne-efot, zaur eelauschanos is winas kortela issagtas daschadas leetas 300 rublu wehrtibà. — Goro-dowojs Adams Pormaischš, Nr. 120, us wakts stahwedams pamantija diwi ne-ustizamus zilwekus peebrauzot Mironu eelà Nr. 3 pee sem polizijas usraudšibas stahwofschà Salantowflas Schibda Benzela Sindiliona, ar diweem aishai-neem. Schibds Sindilions ar leetahm tika ap-turets, bet abi tehwinu aishbegga. Leetas israh-dijahš, kà Olga Ostrowsky peeberofschas.

Raudas-papihru jena.

Rigà, 23. junija 1882.

P a p i h r u		prafša.	maksaja.
Bustimpertals gabalà		8,9 r.	8,7
5 proz. bankiletu 1. istab.		93 ³ / ₄	93 ³ / ₄
5 " " 4. " "		90 ¹ / ₂	90 ¹ / ₂
5 proz. infriju 5. aish.		—	92
5 " " prehmiju biletis 1. emit.		216	215 ¹ / ₂
5 " " 2. " "		209 ³ / ₄	209
5 " " lonf. 1871. g. aish.		—	131
Peterb. 5 proz. pilst. oblig.		88 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
Kreemu sem kred. 5% kishu-schm.		127 ¹ / ₂	127 ¹ / ₂
Chartomas semst. 6 proz. kishu-schm.		—	96
Rigas lom. bank. alj.		248	—
Reel. Kreew. dšellsj. alj.		256 ¹ / ₂	255 ¹ / ₂
Din.-Wit. dšellsj. alj.		169 ¹ / ₂	—
Warsch.-Leresp. dšellsj. alj.		131	—
Dreles-Wit. dšellsj. alj.		—	170 ¹ / ₂
Rib.-Bolog dšellsj. alj.		82	81 ¹ / ₂
Rig. Din. dšellsj. alj.		149	148

Atbildes.

P. Sahlit kgam — Kannelanà. Loti nofcheshojam, ka Subš fawu „Nahj. Weefa“ efsemplaru jaw no 22. numura wairs ne-efet dabujuschki, no fwejeenes tas ir weem-mehr us Subšu adresh tizis lahrtigi pee-subtitis. Tapat ari mehš latram zeen. abonentam wianu efsemplarus wifus bes lawefchanas reifa us pastu nosuhnam, bet newis kà jubs schel-lajotees, nebeku wehblaki. Deemschehl gadahš daudš taddu, kas rauga us zita luli laiktrastu lastit un kà numurus waj nu nokamè jeb pawisam isnihjina. Tapat ir ari domajams, ka lahds, kas par fawu efsemplari naw samafajis un nu wairs to no 22. numura sahlot nedabu pee-subtit, tagad ap-tur Subšu efsemplaru. Luhšam aplauschajatees turpat, waj newar tahdam goda-wibrum nahft us pehdahm. Red.

Lihds 23. junijam atnahuschki 1104 lugi; aishgahj. 1063 lugi.

Atbildofchais redaktors: Ernst Plateš.

Planku-neseji

un rinka-sahgetasi atrod tublit darbu Georg
Ebalheima sabgu-dfirnawās Böhlermuischā u
Radecki dambja.

Apprezejees puišis

ar maš behrneem, wislabaki beš behrneem, war
weetu dabut pee Winogradowa, Kemerei-eelā
Nr. 3, jeb mafajā Pils-eelā Nr. 5.

Wisadus buhwodarbūs,

lā saunbuhwes, pabrūhwes un isbuhwes,
fataiši-čanas u. t. pr. pa wislehtatahm ze-
nahm wisglihtaki isdara

J. S. Šanufs,
mubrnekumeisters,

Maf. Ūbr-Nigā leelajā Kaleju-eelā Nr. 97. 3

A. Danziger

Nigās damf: pehrwetawa, drukatawa un kemiška masgaschanas-etaise.

Wisās pašu-awstās drahnas jeb ari bodes-drahnas teel wisjaunatās krašās ihsti pehr-
wetas, la mafgajot nenoplūht, un apreteretas.

Wilna, sawedripta un nesawedripta, teel pa wislehtatahm zenahm pehrweta, beš la ta fa-
weltes jeb sapinlatoš; ja wehlahs ari teel šateeretos no ihsti gaischa lihs tumscham.

Alites, galbauti, apselamee lafati jeb apaišchwahri teel pehrweti un ar wisjaunatās
modes mustureem apdrušati tišlab ar etas-pehrwi tā ari uhdens-pehrwi.

Preešch preešchānās, degadereschanas, welschanas un ušlābrschanas teel drahnas pee-
mentas un lehti un aštri isdaritas.

Ļod wehl teel wisās un laira sorte lungu- un dahmu-drehbēs kemiški masgatas, pee lam
neš pehrwē, neš ari sašona nepahrmainās, **jo nefas neteel masgats ar šepchm jeb uhdēni.**

Peenemschanas-weetas:

Nigā. Celsch-pilosehtā: Šlahru-eelā Nr. 2, pretim mafcem šlahrreem, (luhsu šch
adresi eewehrot, jo tepat blakus atrodahs tahds pat weifals).

Peterb. ašrpilosehtā Kalku-eelā Nr. 18, Martinšona namā,
leelajā Aleksandra-eelā Nr. 13,

fabrilā, Meera-eelā Nr. 14a, netahšu no leelā pumpja.

Sebšio: pee šena-tirgus, Hugo Peteršohna namā.

Amatneeseem,

furi ar adatu darbu nodarbo-
jahs, ir šchujamā mašchina
derigatais un nepezeesčami
wajadšigatais barbarihs, bet ari wajaga šchim noluhkam buht
derigam, t. i. šchujamai mašchinai wajaga lauru darbu, lahds ari
tas nebuhtu, glihti, štipri un weegli isštrahdat. Singer Co. Nu-
Jorkā, ir weenigā fabrika, šura tahdas šchepzial šchujamās mašchinas
isgatawo, proti: štroderu-, šurpneeku-, žekasomu- un sedleneeku dar-
beem, grahmatu šchjejeem, hutu fabrikazijai, mašfu, šilza šoiu, šip-
rato šjenamo šilpču šchubšchanai u. t. t., un ir wisās mašchinas
dabujamas, šilpat šchju tā futu dšiššchanai eetaištas. Singera
original mašchinas top sem pilnigas galwosčanas par masu eemafsu
beš ženas pa-augštināšchanas, pret 1 rbl. nedefas mafšas pahrdo-
tas. — Lai pabrštatšchanahs ar žitahm sem wahrda Singer pahr-
dosčunā issolitatuhm mašchinahm nenoriktu, top luhgts eewehrot, la
uš original mašchinahm pilna širma: "The Singer Manu-
facturing Co." uš mašchinas roščlas un beš tam fabrikas marka uš
wisdakas un šahwu atrodahs. — Familiju wajadšibai, tā ari weeg-
lakeem darbeem, tā: weščas, dahmu konfekzijai, manteku šabrita-
žijahm u. t. t. peedahwa „familijas mašchinas“, šuras, la wisās
Singer u. Co. fabrikats, žaur pilnigu konstrukciju, labumu un
darbiu žitas mašchinas pahršepji, šas wairat tā 30 gadu laika
israhdišees.

G. Reidlinger, Nigā, Aleksandra bulwari Nr. 1.

!! Ištahs !!

Steiermarkas iskaptēs,
fabrikas-šihme „**post-rags**“
wisōš leelumōš, tā ari Batawijas iskaptšchū brazelšno peedahwā pa lehtahm ženahm
G. Schönfeldt,
tehrauda- u. šihlu-preešchū noqulditawa leelumā, leelā Sinder-eelā Nr. 12.

Lühr un beedris,

šenat Lühr un Zimmerhol,
Nigā, leelā Smilšchū-eelā Nr. 7,
tirgo jaw **16 gadu** ar šchujamahm
mašchinahm, pašihst šmalši lauru
šistemu un apšelle tahs ij wisfla-
wenafahm fabrikahm pašau-
lē. Wehs peedahwajam tā ihsti
teizamas preešch štrodercem:
**Ahenania, Badenia, Uni-
wersal A & B,** wišs ar wis-

jaunakeem pahrlobojumeem, tā: patent-pašchpoletaju, ritena isželšchānu
un šweramo-šahju. — Ļod wehl preešch familiju-wajadšibas: **Sin-
gera, Wheelera un Wilsona, Šaksonia, Šaksonia Regia, Ši-
delitas** u. t. pr., tapat ari ar wisjaunakeem pahrlobojumeem, tā: pa-
tent-pašchpoletaju, pawedeena isžehleju, pawedeena-nogreeseju un pašchāis-
štridamū šchiberplati.

Wislehtakas ženas. Wilniga apgalwosčana.
Ženu-rahditajs ar bildehm beš mafšas.

Weeniga pahrdošchana Keugeraga fabrikas

linu un pakulu dšiju,

tā ari balinatu un nebalinatu audeklu, wišs no šoti tei-
žama labuma,
pa lehtakahm fabrikas ženahm

pee
R. John Hafferberg, Nigā,
Kungu-eelā Nr. 12, ee-erešchana no Kungu-eelās.

Atkalpahrdeweji dabu lehtaki.

Deelwahrdes dšeedataji
ifees šalumōš 18. julijā
uš
Deelwahrdes šalu.
Paprēšch dšeedašchano, pež dānjošchano,
pee labas mušilas. Weeseem, šas peedahš,
jamafša lgeem 30 lap., šchjehm 15 lap.
Šahlumš plšst. 2 pež puddeenas. Par labu
bušeti ir gaddats. **Preešchneeziba. 3**

Pirimo šorti 14 žollu šarkanos
dastinūs
dabusa nupat un pahrdoš loti lehti šalsui
no žuga „Nistor“ pee dšelfo šilta
Karl Newermann un beedris,
pee Janneem wahrteem.

Schujamas - mašchinas,
šaiwas: (Singer-) un šehreja: (Wheeler un Wilson-) šistemōš,
preešch štrahdasčanas ar rohu un paminahm, loti glihtas un
isrihtokas ar wisahm par teesčam **derigu atšihtahm wis-
jaunatahm pahrlobošchānāhm** is šlawenas akšiju bee-
dribas, žitt. **Frister un Rossmann** šchujamo-
mašchinu fabrikas, tā ari wisus šchujamo-mašchinu leelus pee-
derumus, šchujamas dšijas u. t. pr. pahrdoš

J. W. Grahmann,
Wehwer-eelās un Teatra-bulwora šuhri, h. Minus namā.
Ge-erešchana no Wehwer-eelās pušes.

Schujamo-mašchinu žena ir wisai lehta un pašahm no **tikai 25 rubl. lihs 65 rubl. gabalā,**
riktebamahs pež wiru šistemas, leeluma un glihtuma. Par šchujamo-mašchinu ihštenibu, **šreet-
numu un wisleelako darba špēhu** top apgalwots. — **Šchubšchānu** ar mašchinu mahža
beš mafšas.

Mašchinu adatas, špolišchū dšijas, wisšmalakā šchujamo-mašchinu eta.

**Uandās-
škapji**

pee
Lühr un beedris,
šenat Lühr u. Zimmerhol,
Nigā, leelā Smilšchū-
eelā Nr. 7.

Peterburgas
patentes un puzpatentes ašis
pahrdoš loti lehti Celsch-Nigā leelajā Smil-
šchū-eelā Nr. 9.

**Škapjus, šumodos, toaletes, gultas (1
un 2 guletašem), šehru-gultas, galdus,
needru-šchēšnos, fedru-šchēšnos, šofas un
wisadas žitas wehweles** lehti pahrdoš
Ūbr-Nigā leelajā Kaleju-eelā Nr. 46.

Rahds jaw gabeem pašahwosčes
ehdamu leetu weifals
ar labu no-erešchānu ir tublit pahrdošamš. Ša-
peeprašā leelajā Minz-eelā Nr. 5, Nigā. 2

Šchēšreem pahrdošawa,
material-bode lihs ar žepšom šchāni, tā ari
bšihwōlki un šalka-ruhmes wisados leelumōš ir
išibrežamas Amstū- (Šprent) un Patišadu-eelu
šuhri Nr. 51e. 1